

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου και η Ελευθερία

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας



© Γραφείο Τύπου Ι.Μ.Κ.

• Του Σεβ. Μητροπολίτη Καστορίας Καλλίνικος

Κατά τήν μεγάλη Δεσποτική καί Θεομητορική Έορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Κυρίας Θεοτόκου ἐορτάζουμε τήν σύλληψη τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ μέσα στήν ἄχραντη καί παρθενική κοιλία τῆς Θεοτόκου, δηλαδή τήν Σάρκωση τοῦ Λόγου, τήν Ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεός Λόγος γίνεται ἄνθρωπος, γιά νά ἀνακαινίσῃ τήν ἀνθρώπινη φύση, νά δείξῃ τό πρωτόκτιστο κάλλος καί γιά νά ἐλευθερώσῃ τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν θάνατο.

Τήν ἴδια ἡμέρα, 25ῃ Μαρτίου, ἐορτάζει ἡ Πατρίδα μας τήν ἐλευθερία της.

*

Ὁ Εὐαγγελισμός χαρακτηρίζεται καί εἶναι ἐορτή τῆς ἐλευθερίας. Ἐορτή τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τά δεσμά τῆς ἁγνοίας, τοῦ μίσους, τῶν παθῶν καί τοῦ θανάτου

Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται στήν δυνατότητα νά γνωρίζει τόν Δημιουργό καί Πλάστη του, νά ἀγαπᾷ ἀνιδιοτελῶς, νά μή ὑποκύπτει σέ ἐξαρτήσεις καί νά ζεῖ αἰωνίως ἐλεύθερος ἀπό τά δεσμά τοῦ θανάτου. Αὐτά εἶναι τά γνωρίσματα τῆς ὄντως ἐλευθερίας.

Μέ τόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου, ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει τόν Θεό, ἀφοῦ ἡ Θεοτόκος «υἷόν ἐποίησεν ἀνθρώπου Θεόν, καί τόν ἄνθρωπον υἷόν Θεοῦ» καί ἀφοῦ «Θεόν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱός (πού ἔγινε ἄνθρωπος) ὁ ὢν εἰς τόν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο» (Ἰω. α΄).

Ὁ ἄνθρωπος τώρα μαθαίνει νά ἀγαπᾷ ἀληθινά, ἀφοῦ ἡ ἀγάπη δέν εἶναι ἕνα συναίσθημα, ἀλλὰ Ἀγάπη εἶναι ὁ Θεός. Καί ὁ Θεός ἔγινε ἄνθρωπος καί δίδασκε καί ἔπραξε ὁ ἴδιος πάνω στόν Σταυρό τήν ἀγάπη καί γιά τούς ἐχθρούς.

Ὁ ἄνθρωπος τώρα ἀκούει ἀπό τόν Δημιουργό του τήν φωνή τῆς ἐλευθερίας «ἔγειρε καὶ ἄρας τό κλινίδιόν σου πορεύου εἰς τόν οἶκόν σου» (Λουκ. ε΄) καί ἀκόμη «γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς... ὁ υἱός μένει εἰς τόν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱός ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε» (Ἰω η΄).

Ἐπίσης, ὁ ἄνθρωπος, στά πρόσωπα τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, ἐγγίζει τήν αἰώνια ζωή, ἀφοῦ ἀκούει ἀπό τόν Ἐνανθρωπήσαντα Λόγο τό «ἐγώ εἰμί ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή» (Ἰω. ια΄). Καί ὅχι μόνον ἀκούει, ἀλλὰ βλέπει τήν Ζωή νά λάμπει πάνω στό Ὅρος Θαβώρ καί νά εἰσέρχεται ἡ Ζωή μέσα στόν ἄνθρωπο τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

*

Μαζί μέ τόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου ἐορτάζουμε καί τήν ἐλευθερία τῆς Πατρίδας μας.

Γιατί οἱ Ἀγωνιστές τῆς Ἐλευθερίας μας κατά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 συνέδεσαν ἅμεσα τόν ἀγώνα καί τήν ἐλπίδα τῆς ἐλευθερίας τοῦ Γένους μας μέ τήν ἐορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Τό ἔκαναν αὐτό, γιατί ἀγαποῦσαν τήν Παναγία.

Τό ἔκαναν αὐτό, γιατί ἀγαποῦσαν τόν Χριστό.

Τό ἔκαναν αὐτό, γιατί βίωναν τήν ὀρθόδοξη παράδοση.

Τό ἔκαναν αὐτό, γιατί ποθοῦσαν τήν ἐλευθερία.

Οἱ ἀγωνιστές τοῦ 1821 δέν πρωτοεμφανίσθηκαν στήν ἱστορία τότε, οὔτε ἦταν χαμένοι ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων πού τούς εἶχε ξεχάσει ἡ ἱστορία γιά δύο

χιλιάδες χρόνια. Οί αγωνιστές τοῦ 1821 ἦταν Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι σκλαβωμένοι στούς Ὀθωμανούς Τούρκους ἀπό τήν Ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης, πού σήμανε τήν ὑποδούλωση τῆς Χριστιανικῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Νέας Ρώμης καί τῶν λαῶν πού ζοῦσαν σέ αὐτή.

Οἱ ἀγωνιστές τοῦ 1821 δέν ἦταν κενοί παραδόσεων, πολιτισμοῦ, ψυχῆς, ἀξιῶν, ἀρετῶν, ἱστορίας, ὥστε νά χρειάζονται κάποιους φωτισμένους νά τούς κατηχήσουν. Οἱ ἀγωνιστές τοῦ 1821 ἦταν Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι Ρωμηοί, μέ βαρὺ πολιτιστικό φορτίο, ἄν καί σκονισμένο ἀπό τούς αἰῶνες τῆς δουλείας. Τήν ἐλευθερία τοὺς ζητοῦσαν, γιά νά μή κινδυνεύουν πλέον ἀπό τοὺς ἐξισλαμισμούς. Εἰς τιμὴν τῶν ἀγωνιστῶν ἐκείνων, θά παραθέσω ἓνα κείμενο, πού περιγράφει τίς ἀρετές τοῦ Γένους μας.

Καί τό κάνω αὐτό, διότι παρατηρεῖται μιὰ ἐπιστημονικοφανῆ προσπάθεια νά μειωθεῖ τό ἠθικό τοῦ λαοῦ μας, τό ἠθικό τῶν Ἑλλήνων, καί νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό τήν δουλοπρέπεια καί τήν πίστη σέ θρησκευοποιημένες οὐτοπίες.

Αἰσθανόμαστε ὡσάν ἡ Πατρίδα μας νά ὑποφέρει ἀπὸ ἓνα πολιτιστικό αὐτοάνοσο σύνδρομο καί νά ἐπιτίθεται στό σῶμα της καί στά κύτταρά της. Καί τά συμπτώματα αὐτοῦ τοῦ αὐτοάνοσου τῆς Πατρίδας μας εἶναι, μεταξύ ἄλλων, ἡ κατάρρευση τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαρχίας, καί ἡ κατάρρευση τῶν κυττάρων της, δηλαδή τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκογένειας.

Ἄς λάβουμε θάρρος, λοιπόν, ἀπὸ τόν λόγο τοῦ π. Ἰωάννη Ρωμανίδη, τοῦ ἐπικληθέντος Προφήτη τῆς Ρωμηοσύνης.

*

«Ὁ Ρωμηός δέν ἀποφεύγει τίς συμμαχίες. Ὅχι. Ὀνειροπόλος καί ἀφελής δέν εἶναι. Ἀλλά οὐδέποτε γίνεται πνευματικά ἢ σωματικά δοῦλος τοῦ συμμάχου. Γίνεται σύμμαχος πιστός στά συμπεφωνημένα ἀλλὰ ἰδεολογικά ἀδέσμευτος.

Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει πάλι ὅτι δέχεται μόνον τά ρωμαϊκά (ἐλληνικά) καί τίποτε τό ξένο. Δέχεται ὅ,τιδήποτε τό καλό καί τό κάμνει ρωμαϊκό. Ὅπως γίνεται σύμμαχος μέ ὅποιον συμφέρει ἐθνικῶς, κατὰ τόν ἴδιο τρόπο ἀποκτᾷ ὅλα ὅσα χρειάζονται ἀπὸ τήν σοφία τῶν ἐπιστημόνων τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τά προσαρμόζει εἰς τόν ρωμαϊκό πολιτισμό του.

Οὐδέποτε συγχέει τίς θετικές ἐπιστῆμες μέ τόν πολιτισμό, ἀφοῦ γνωρίζει ὅτι καί ὁ βάρβαρος δύναται νά ἔχη ἢ νά ἀποκτήσῃ καί νά προαγάγῃ τίς θετικές ἐπιστῆμες, γιά νά χρησιμοποίησῃ αὐτές γιά τήν ὑποδούλωση καί καταστροφή τῶν ἀνθρώπων.

Γι' αυτό ο Ρωμηός γνωρίζει ότι είναι πνευματικός ηγέτης και σέ αυτούς που είναι ως τεχνοκράτες και ως οικονομική δύναμη ηγέτες.

Ναί μέν ο Ρωμηός έχει απόλυτη πεποίθηση στην Ρωμηοσύνη του, αλλά ούτε φανατικός ούτε μισαλλόδοξος είναι και ούτε έχει καμμία ξενοφοβία. Αντιθέτως, αγαπά τούς ξένους όχι όμως μέ άφέλεια.

Αυτό, γιατί γνωρίζει ότι ο Θεός αγαπά όλους τούς ανθρώπους και όλες τίς φυλές και όλα τά έθνη χωρίς διάκριση και χωρίς προτίμηση.

Ο Ρωμηός γνωρίζει ότι ή Ρωμηοσύνη του κατέχει τήν αλήθεια και είναι ή ύψιστη μορφή τών πολιτισμών. Αλλά κατανοεί άριστα τό γεγονός ότι ο Θεός αγαπά τόν Ρωμηό, όχι όμως περισσότερο από τούς άλλους. Ο Θεός αγαπά τόν κάτοχον τής αληθείας, άλλ' έξ ίσου αγαπά τόν κήρυκα τοῦ ψεύδους. Αγαπά τόν άγιο, άλλ' αγαπά έξ ίσου άκόμη και τόν διάβολο.

Γι' αυτό, ή Ρωμηοσύνη είναι αυτόπεποίθηση, ταπεινοφροσύνη, και φιλότιμο και όχι κίβδηλη αυτόπεποίθηση, ίταμότητα και έγωισμός. Ο ήρωισμός τής Ρωμηοσύνης είναι άληθινή και διαρκής κατάσταση τοῦ πνεύματος και όχι άγριότητα, βαρβαρότητα και άρπακτικότητα.

Οι μεγαλύτεροι ήρωες τής Ρωμηοσύνης συγκαταλέγονται μεταξύ τών άγίων».

*

Ο Εύαγγελισμός τής Θεοτόκου είναι τό κέντρο τής ιστορίας, ή έορτή τοῦ Θεοῦ που έγινε άνθρωπος και τοῦ ανθρώπου που γίνεται θεός μέ τήν δύναμη τοῦ Θεοῦ και όχι μέ τήν άλαζονική αυτόθέωση. Είναι έορτή τής Κυρίας Θεοτόκου. Είναι έορτή τής Πατρίδας μας, είναι έορτή τής Παραδόσεώς μας.

Άς άντλοῦμε δύναμη και θάρρος από τήν Έορτή αυτή και από όλες τίς Δεσποτικές και Θεομητορικές Έορτές τής Έκκλησίας μας και από τήν Παράδοσή μας που έμπνέεται από αυτές. Αυτή είναι ή έλπίδα μας μέσα στόν κόσμο τής άποστασίας, τής δουλοπρέπειας και τοῦ φόβου.

Μέ θερμές πατρικές εύχές και άγάπη

Ο Μητροπολίτης

† Ο Καστορίας Καλλίνικος